[2023] 14 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ 424: 2023 ਆਈ.ਐੱਨ.ਐੱਸ.ਸੀ 799

ਹਿੰਦ ਫਿਲਟਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਹਿੰਦ ਫਿਲਟਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8801/2012) 17 ਅਗਸਤ, 2023

[ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ *, ਜੇ. ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਟਿਕਾਊ, ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 - ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਕਿ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਨ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, 30.06.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਆਰਡਰ 12.08.2010 ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ,

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਿਖੋ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ (30.06.2010,12.08.2010 ਅਤੇ 06.10.2010) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਮਾਲਕੀਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947-ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆਃ ਸੰਤੋਸ਼ ਬੰਸੀ ਮਹਾਜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 21]

ਸੰਤੋਸ਼ ਬੰਸੀ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1984) ਸਪ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 193; ਬੁੰਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਡੀਲਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਬੁੰਦੀ ਬਨਾਮ ਸੰਨਯੋਜਕ

ਬੁੰਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੈਟਰੋਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ (ਬੀ. ਐੱਮ. ਐੱਸ.), (2019) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 337: [2019] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 717-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ No.8801/2012 ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2011 ਦੇ ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. 824 ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ ਜਬਲਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 11.05.2011 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਐੱਸ. ਹਰੀਹਰਨ, ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ। ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸ਼ਿਕਾ ਸਵਰੂਪ, ਸੰਨੀ ਚੌਧਰੀ, ਸੰਦੀਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਰਨ ਬਿਸ਼ਨੋਈ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਜੇ.

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ 5 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ 1, ਤਿੰਨ ਆਦੇਸ਼ 4 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੱਥ

2. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ 25-ਐੱਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 45

ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਡਬਲਯੂ. ਈ. ਐੱਫ. ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਿਤੀ 16.10.2000 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ 09.10.2001 ਉੱਤੇ ਕੁੱਝ ਮੰਗਾਂ ਉਠਾਈਆਂ। ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 07.08.2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਅਵਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 10.02.2006 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

2.1 ਉਪਰੋਕਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ 2 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 7 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 10.02.2006 ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਮੇ ਹਨ। ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ 6 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਮਿਤੀ 06.01.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ

ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ 8 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 12.03.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

2.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਆਦਿ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ' ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮਿਤੀ 30.06.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ।

2.3 ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ 12.08.2010 ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 06.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ,

ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ।

2.4 ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦਲੀਲਾਂ

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ

ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ ਨੀਤੀ ਲਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। 3.1 ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ 8 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਿਰਫ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਨਿਯਮ 28 ਜਾਂ ਕੋਡ 10 ਦੀ ਧਾਰਾ 152 ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3.2 ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 10.02.2006 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕੁੱਝ ਸਬੂਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

3.3 ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਤੋਸ਼ ਬੰਸੀ ਮਹਾਜਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1984) ਸਪ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 193 ਅਤੇ ਬੂੰਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਡੀਲਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਬੂੰਦੀ ਬਨਾਮ ਸੰਨਯੋਜਕ ਬੂੰਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੈਟਰੋਲ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ (ਬੀ. ਐੱਮ. ਐੱਸ.), (2019) 5 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 337।

4. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਪੂਰੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 07.08.2002 ਉੱਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਮੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਸਬੂਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ

ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੋ ਸਬੂਤ ਹੁਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

ਚਰਚਾ

6. ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

7. ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1) ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਾਂ ਫਡ਼ਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ 'ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ' ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਮਾਮਲਾ ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਵਿਵਾਦ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਆਈ.

ਡੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1) (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਕੇ. ਕੇ. ਬੀ.) ਅਤੇ 2 (ਆਰ.) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1) ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨਃ

“10. ਬੋਰਡਾਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾਃ - (1) ਜਿੱਥੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਾਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ -

((a) ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਣਾ; ਜਾਂ

(b) ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਤ ਜਾਪਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ; ਜਾਂ

(c) ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ, ਜੇ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ; ਜਾਂ

((d) ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ, ਜੇ ਉਹ ਠੀਕ ਸਮਝੇ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

8. ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈਃ

“ਦੂਜਾ ਅਨੁਸੂਚੀ

1. ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ;

2. ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ;

3. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸਮੇਤ, ਦੀ ਬਹਾਲੀ, ਜਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ;

4. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਵਾਇਤੀ ਰਿਆਇਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ;

5. ਹੜ੍ਹਤਾਲ ਜਾਂ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੀ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ; ਅਤੇ

6. ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ।

ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ

ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਮਾਮਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

1. ਤਨਖਾਹ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਢੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

2. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੱਤੇ;

3. ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ;

4. ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਛੁੱਟੀ;

5. ਬੋਨਸ, ਲਾਭ ਵੰਡ, ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਚੁਟੀ;

6. ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਿਫਟ ਕਰੋ;

7. ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਗੀਕਰਨ;

8. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਿਯਮ;

9. ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ;

10. ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ”

9. ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਮਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਤੀਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਲਈ; ਜੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 10. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਇੰਦੌਰ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਦੇਵਾਸ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 07.08.2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

1. ਕੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

2. ਕੀ ਯੋਗਤਾ, ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰੇਡਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
3. ਕੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੁਆਂਟਮ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

4. ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਾਊਸ ਰੈਂਟ ਅਲਾਊਂਸ, ਕਨਵੈਨਸ ਅਲਾਊਂਸ ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗ ਅਲਾਊਂਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

5. ਕੀ ਸਥਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

6. ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਭੱਤਾ, ਕੰਟੀਨ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਭੱਤਾ, ਅਤੇ ਰਾਤ ਭੱਤਾ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਲਈ ਯੋਜਨਾ?

7. ਕੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭੱਤੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਚਾਲੂ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਮਿਆਦ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕੀ ਯੋਜਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

8. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਕਮਾਏ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ 240 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ?

9. ਕੀ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ, ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਕਮਾਈ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਉਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਤਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 10. ਕੀ ਆਈ. ਐੱਸ. ਓ. ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਲਾਭ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ? ”

11. ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਜਰਤਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਮੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

12. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਰੁਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ, 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ, ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

“1. ਕੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀ ਆਨ ਸੈਕੰਡ ਪਾਰਟ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਮੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ? ”

13. ਕੁਝ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2001 ਤੋਂ 2005 ਤੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ 92 ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸ਼ੋਰੀ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਕਰਾਸ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਵਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 85 ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ 100 ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਿਮ ਪੁਰਸਕਾਰ 10.02.2006 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 7 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮਿਤੀ 06.01.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ 8 ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ 12.03.2010 ਉੱਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ।

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈ. ਏ. No.1/2010 ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ 1999-2000 ਤੋਂ 2009-2010 ਤੱਕ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਸੰਗਠਨ ਆਦਿ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ 30.06.2010 ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ਼ਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 12.08.2010 ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ (ਆਈ. ਏ. No.2/2010) ਨੂੰ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ।

15. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 30.06.2010,12.08.2010 ਅਤੇ 06.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

16. ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

(4) ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਲਿੰਕਡ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਰਵੇ ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ 2009 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

(v) ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 07.06.2010 ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਬੋਨਸ ਭੁਗਤਾਨ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਬੋਨਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੇਰਵੇ 1999-2000 ਤੋਂ 2008-2009 ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

19. ਇੱਥੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵੱਲੋਂ ਆਈ. ਡੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25-ਐੱਨ ਤਹਿਤ 'ਆਈ. ਡੀ. 2' 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 45 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 01.12.2000 ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਇੰਦੌਰ ਨੇ' 16.10.2000 'ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਔਸਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਲ 1990-1991 ਤੋਂ 1999-2000 ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਅਗਸਤ 2000 ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ 1999-2000 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਔਸਤ ਕਾਮੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਇਹ 99 ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ।

20. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਝ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 09.10.2001 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸੀ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 07.08.2002 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ।

21. ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤੋਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ

ਡੀਲਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਕੇਸ (ਉੱਪਰ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟੀ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸਨ, ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

23. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 11.05.2011 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.06.2010,12.08.2010 ਅਤੇ 06.10.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਦੇਵਾਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਦੇਵਾਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

24. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ, ₹1,00,000/- (ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ, ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੰਦੌਰ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਕ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਕੇ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਗੇ।

25. ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨਃ ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate